

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

18–22. maj 2020.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Maj 2020.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 22. 5. 2020.	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	2.955,45	3,20%	3,47%
Dow Jones Industrial	SAD	24.465,16	3,29%	-5,09%
NASDAQ	SAD	9.324,59	3,44%	20,30%
Dax 30	Nemačka	11.073,87	5,82%	-9,00%
CAC 40	Francuska	4.444,56	3,90%	-17,37%
FTSE 100	Velika Britanija	5.993,28	3,34%	-18,28%
NIKKEI 225	Japan	19.498,50	1,75%	-4,21%
Shanghai Composite	Kina	2.796,63	-1,91%	-2,70%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,69%	5,2	-6,4
	10y	-0,49%	4,4	-40,3
Francuska	2y	-0,54%	-2,1	3,6
	10y	-0,04%	-0,9	-34,1
Španija	2y	-0,30%	-3,7	4,0
	10y	0,62%	-13,4	-24,5
Italija	2y	0,51%	-27,4	-6,1
	10y	1,59%	-26,7	-103,7
UK	2y	-0,05%	-4,9	-74,5
	10y	0,17%	-5,7	-84,1
SAD	2y	0,17%	2,3	-205,3
	10y	0,66%	1,6	-172,2
Kanada	2y	0,28%	0,5	-137,8
	10y	0,50%	-3,6	-121,0
Japan	2y	-0,18%	-1,9	-2,7
	10y	-0,01%	-0,1	4,9

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs		Promena EUR u %		Kurs		Promena USD u %	
		1w	YoY			1w	YoY
EUR/USD	1,0888	0,75%	-2,41%	USD/EUR	0,9184	-0,75%	2,47%
EUR/GBP	0,8947	0,34%	1,64%	USD/GBP	0,8217	-0,41%	4,14%
EUR/CHF	1,0589	0,69%	-5,90%	USD/CHF	0,9725	-0,06%	-3,57%
EUR/JPY	117,12	1,01%	-4,79%	USD/JPY	107,57	0,26%	-2,43%
EUR/CAD	1,5259	0,12%	1,85%	USD/CAD	1,4015	-0,62%	4,37%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR			LIBOR								
				USD			GBP			CHF		
	Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,54%	0,4	/	0,04%	-1,0	-233,0	0,07%	0,1	-64,2	-0,66%	-0,1	7,7
1M	-0,47%	-0,6	-10,2	0,17%	0,1	-226,3	0,11%	-2,5	-61,6	-0,75%	-1,1	4,2
3M	-0,28%	-1,3	3,4	0,37%	-1,1	-215,6	0,25%	-3,9	-54,6	-0,63%	-0,5	7,5
6M	-0,15%	-2,3	9,0	0,57%	-8,9	-200,1	0,43%	-9,0	-47,7	-0,60%	-2,0	6,1
12M	-0,09%	-1,5	5,2	0,68%	-7,4	-198,4	0,60%	-8,7	-45,3	-0,47%	-1,6	5,2

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci, a €STR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.
Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T2 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12. 9. 2019.	4. 6. 2020.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15. 3. 2020.	10. 6. 2020.	0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19. 3. 2020.	18. 6. 2020.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27. 3. 2020.	18. 6. 2020.	0,25
Narodna banka Švajcarske	-0,75	-0,50	15. 1. 2015.	18. 6. 2020.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,75% prema dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,0800 do 1,1008 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0888 do 1,0976 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

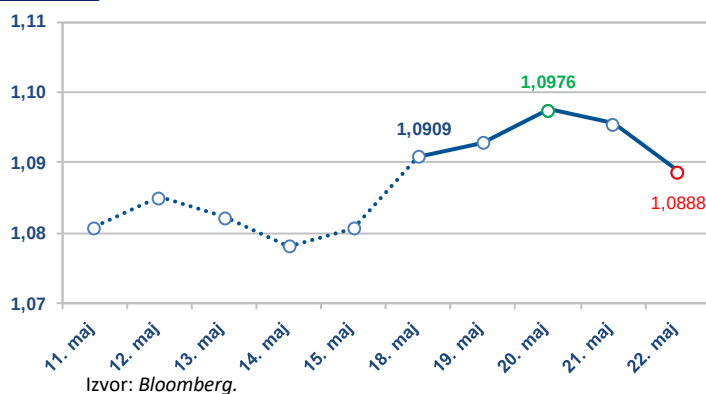
Nakon dve nedelje gubitka vrednosti, evro je tokom ovog izveštajnog perioda ojačao prema dolaru. Najveći rast je zabeležen na samom početku nedelje, kada je evro ostvario dnevni rast od oko 1%, pa je kurs EUR/USD premašio nivo od 1,0900 dolara za evro. Vesti o uspehu prvog testiranja vakcine protiv virusa korona u SAD doprinele su rastu optimizma kod tržišnih učesnika, koji su bili spremniji za preuzimanje rizika (*risk-on* sentiment). Na rast evra početkom nedelje dodatno je uticala vest da su Nemačka i Francuska objavile da su postigle dogovor o fondu vrednom 500 milijardi evra za pomoć najugroženijim regionima zone evra.

U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 0,75%

I narednih nekoliko dana evro je jačao pod uticajem objavljenih ekonomskih pokazatelja u zoni evra, koji su bili nešto bolji od očekivanja. Indeks koji meri poverenje potrošača u zoni evra u maju je iznosio -18,8, što je iznad vrednosti indeksa u aprilu (-22,0) i iznad očekivanja (-23,8). ZEW indeks očekivanja u Nemačkoj u maju je povećan za 22,8 poena, na 51,0, dok je istovremeno u zoni evra povećan za 20,8 poena, na 46,0. Kompozitni PMI indeks zone evra u maju je povećan na 30,5 (sa 13,6 u aprilu) i zabeležio je najveću vrednost za poslednja tri meseca. Navedeni podaci su dodatno pojačali optimizam na tržištu, pa je evro dobijao na vrednosti, tako da je kurs EUR/USD u četvrtak, 21. maja, tokom dana dostigao nivo od 1,1008 dolara za evro, što je i maksimalna vrednost za ovaj period.

Međutim, ubrzo nakon toga dolar počinje da jača, neposredno nakon objave podataka sa američkog tržišta rada, koji su pokazali da se situacija poboljšava i da se smanjuje broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti (2,4 mln u nedelji zaključno sa 16. majem u poređenju sa oko 2,7 mln u nedelji pre ove). Na jačanje dolara krajem nedelje znatno je uticalo dodatno zaoštavanje tenzija na relaciji SAD-Kina. Kineski zvaničnici su saopštili da će razmotriti plan za uspostavljanje novih zakona i mehanizama za sprovođenje zaštite nacionalne bezbednosti u Hongkongu. Ovaj potez oštro je osudilo Ministarstvo inostranih poslova SAD (uz istovremenu snažnu osudu Velike Britanije, Australije i Kanade), smatrajući da ovakvi potezi Kine znatno povećavaju rizik da Hongkong izgubi svoj poseban međunarodni status trgovinskog i finansijskog centra.

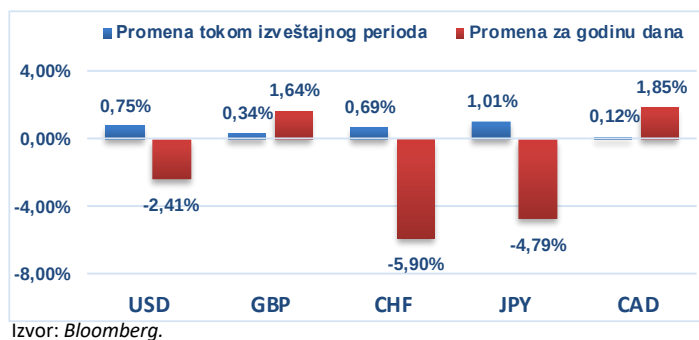
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Novo jačanje tenzija ponovo je dovelo do zabrinutosti na tržištu i rasta *risk-off* sentimenta, pa je dolar profitirao kao sigurna (*safe haven*) valuta, neutralisavši deo gubitka ostvarenog od početka nedelje.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0888 dolara za evro, što je ujedno i najniža vrednost ovog valutnog para (na kraju dana) za ovaj izveštajni period.

Državne obveznice SAD

Tokom nedelje prinosi državnih obveznica SAD blago su porasli na ročnostima iznad jedne godine. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 2 b.p. (na 0,17%), kao i prinos desetogodišnje obveznice (na 0,66%). Na ovakvo kretanje prinosa tokom nedelje uticalo je postepeno ublažavanje restriktivnih mera uvedenih tokom epidemije, kao i pozitivni rezultati početnog testiranja jedne od vakcina protiv virusa korona koja se razvija u SAD, što je povećalo optimizam investitora. Takođe, podaci ukazuju na postepenu stabilizaciju ekonomske aktivnosti i stanja na tržištu rada tokom maja, nakon snažne kontrakcije, posebno u uslužnom sektoru, i rekordnog povećanja nezaposlenosti u prethodna dva meseca.

U izveštaju sa sastanka FED-a održanog krajem aprila ističu se ogromne poteškoće u svetskoj i američkoj ekonomiji izazvane epidemijom, te da će put oporavka biti dug. FED navodi da će referentna stopa ostati na ovom nivou duže vreme, sve dok ne bude uveren da je ekonomija SAD prebrodila trenutne izazove i da je ponovo na putu da dostigne ciljeve FED-a – maksimalnu zaposlenost i cenovnu stabilnost. Takođe, navodi se da bi kupovine u okviru programa QE u narednom periodu mogle biti korišćene tako da prinosi državnih obveznica na kraćem i srednjem delu krive ostanu ispod određenog nivoa, što bi značilo da FED razmatra uvođenje kontrole krive prinosa kao instrumenta monetarne politike. U obraćanju Komitetu za bankarstvo gornjeg doma Kongresa SAD, predsednik FED-a Pauel ponovo je rekao da je FED spreman da preduzme sve mere koje ima na raspolaganju, što će možda biti i potrebno radi podrške ekonomiji SAD, koja se suočava s posledicama epidemije, kao i da je moguće da će s fiskalne strane biti potrebni dodatni podsticaji.

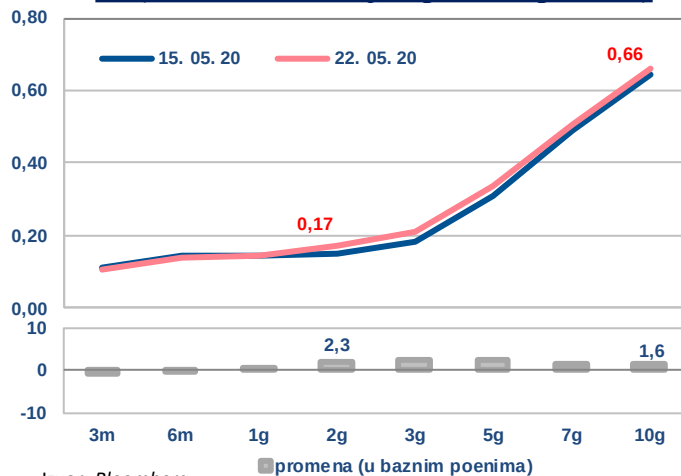
Prema preliminarnim podacima za maj, kompozitni PMI indeks u SAD iznosio je 36,4, što je znatno iznad vrednosti od 27,0, zabeležene u aprilu, kada je ostvaren najveći mesečni pad od kraja 2009. godine. Komponenta indeksa koja se odnosi na usluge povećana je na 36,9 (sa 26,7 u aprilu), dok je komponenta indeksa koja se odnosi na proizvodni sektor povećana na 39,8 (sa 36,1 u aprilu). Vrednosti indeksa i njegovih komponenta ukazuju na postepenu stabilizaciju aktivnosti u privatnom sektoru SAD u maju, odnosno na nešto manji pad nego u prethodnom mesecu, ali su i dalje znatno ispod granice od 50,0, koja razdvaja ekspanziju od kontrakcije, i u skladu su s vrednostima PMI indeksa širom sveta koje ukazuju na globalnu recesiju.

Podaci ukazuju na postepenu stabilizaciju ekonomske aktivnosti i stanja na tržištu rada tokom maja

U toku protekle nedelje (koja se završila 16. maja), broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti u SAD iznosio je 2,44 mln, što je u skladu sa očekivanjima i nešto manje od 2,69 mln u nedelji pre ove. Broj prijava za poslednja dva meseca – od sredine marta, kada je počela epidemija u SAD i kada su preduzete mere na njenom sprečavanju, iznosi 38,6 mln. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za socijalnu pomoć u nedelji do 9. maja povećan je za 2,5 mln, na 25,1 mln, što je ubedljivo najveći nivo ikada zabeležen. Iako se beleži pad prijava u većini saveznih država od kada je počelo postepeno otvaranje ekonomije i ublažavanje ograničenja, u nekim državama se i dalje beleži znatan rast, a posebno u Kaliforniji, Njujorku i Vašingtonu. Ovi podaci ukazuju na to da će oporavak tržišta rada biti veoma spor i postepen i da će nezaposlenost ostati visoka u dužem periodu, verovatno do kraja naredne godine.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

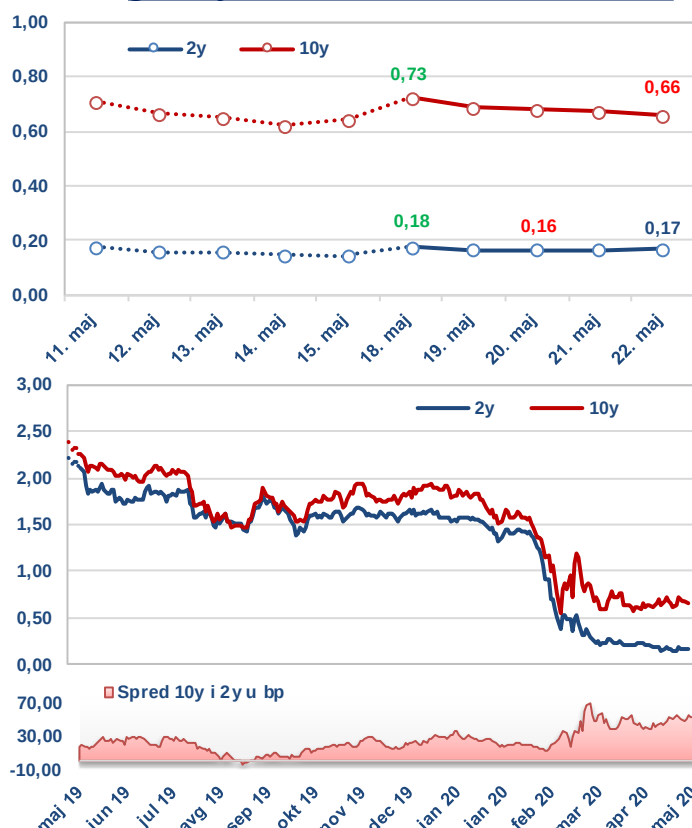
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks u SAD, preliminarno	Maj	-	36,4	27,0
Pokazatelj poslovnih očekivanja u oblasti koje pokriva FED iz Filadelfije	Maj	-40,0	-43,1	-56,6
Broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	16. maj	2.400	2.438	2.687

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i deseto-godišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica blago su porasli usled dogovora Nemačke i Francuske o formiranju zajedničkog fonda za pomoć regionima zone evra pogođenim virusom korona, kao i vesti o uspehu testiranja vakcine. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 5 b.p., na -0,69%, a prinos desetogodišnje obveznice za oko 4 b.p., na -0,49%.

Početkom izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica najrazvijenijih zemalja zone evra zabeležili su rast, dok su prinosi perifernih zemalja znatnije smanjeni, nakon što su Nemačka i Francuska objavile da su postigle dogovor o fondu vrednom 500 mlrd evra za pomoć najugroženijim regionima zone evra. Predloženo je da sredstva na finansijskom tržištu u ime EU obezbedi Evropska komisija, kao deo budžeta za period od 2021. Dogovoru su se najviše usprotivile Austrija, Holandija, Finska i Danska, koje smatraju da sredstva treba da se odobravaju u formi kredita, a ne pomoći.

Nemačka i Francuska – dogovor o fondu od 500 mlrd evra

Prema preliminarnoj proceni za maj, kompozitni PMI indeks zone evra povećan je sa 13,6 na 30,5, što je najviša vrednost u poslednja tri meseca. Komponenta indeksa koja se odnosi na uslužni sektor povećana je sa 12,0 na 28,7, dok je komponenta indeksa koja se odnosi na proizvodni sektor povećana sa 33,4 na 39,5. Privreda zone evra i dalje se nalazi u najvećem padu koji je ikada zabeležen, kao posledica mera preduzetih radi kontrole širenja virusa korona, iako je usled otvaranja dela ekonomije stopa pada ublažena. Glavni ekonomista IHS Markit-a Vilijamson rekao je poslovna aktivnost u maju u zoni evra dalji opadala, ali da podaci ukazuju na to da je pad dostigao svoju najveću vrednost u aprilu. Međutim, i dalje se očekuje da BDP u T2 zabeleži veliki pad, od oko 10% u odnosu na T1. Za celu 2020. očekuje se pad BDP-a od oko 9%, dok će za potpuni oporavak biti potrebno nekoliko godina.

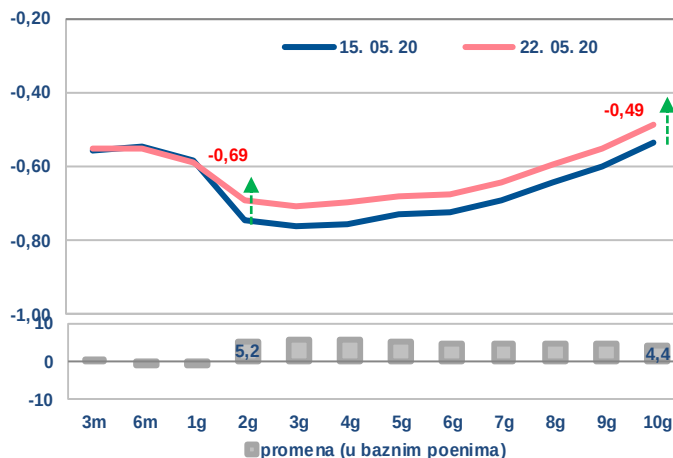
Ekonomski pokazatelji (PMI i ZEW) ukazuju na rast optimizma nakon ublažavanja restriktivnih mera

ZEW indeks očekivanja u Nemačkoj u maju je povećan za 22,8 poena, na 51,0, što je drugo uzastopno povećanje i najviši nivo za poslednjih više od pet godina, dok je ZEW indeks očekivanja u zoni evra povećan za 20,8 poena, na 46,0. Nasuprot tome, indeks procene trenutne situacije nastavio je da blago opada, sa -91,5 na -93,5 za Nemačku, što je najniži nivo od 2003, i sa -93,9 na -95,0 za zonu evra. Pобољшanje očekivanja posledica je početka ukidanja mera izolacije, rasta cena akcija, uz stimulativne monetarne i fiskalne mere. Predsednik ZEW instituta Vambach izjavio je da raste optimizam da će doći do ekonomskog zaokreta nakon leta i da se očekuje da privredni rast ponovo ubrza u četvrtom tromesečju. Međutim, ističe da će proces povratka na nivo pre krize biti dug, te da će se tek 2022. ekonomska aktivnost vratiti na nivo iz 2019.

Prema istraživanju Bloomberg-a, BDP u zoni evra zabeležiće pad od 7,6% u 2020, dok se za naredne dve godine očekuje rast od 5,1% i 1,8%. Nakon pada BDP-a u prvom tromesečju od 3,8%, u drugom tromesečju ove godine očekuje se pad od 12,4%, dok se u trećem tromesečju očekuje rast od 9,1%. Procene inflacije iznose 0,4%, 1,2% i 1,5% u ovoj i naredne dve godine, dok su procene bazne inflacije 0,9%, 1,0% i 1,3%. Očekuje se da do kraja trećeg tromesečja 2022. (do kraja perioda na koji se odnosi istraživanje) stopa na depozitne olakšice ostane na nivou od -0,50%.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

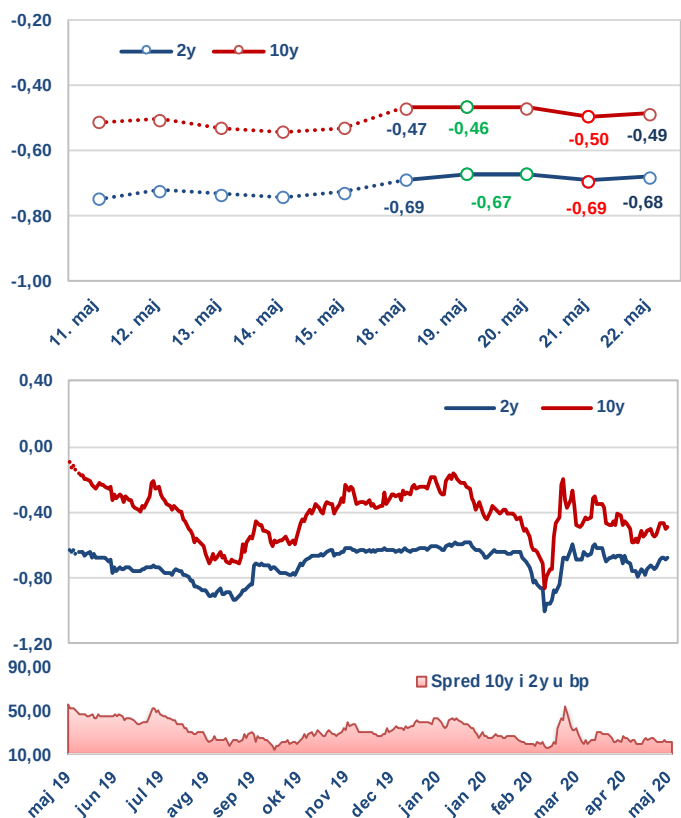
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, zona evra, preliminarno	Maj	27,0	30,5	13,6
Indeks poverenja potrošača, zona evra, preliminarno	Maj	-23,8	-18,8	-22,0
ZEW indeks očekivanja, zona evra	Maj	-	46,0	25,2

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

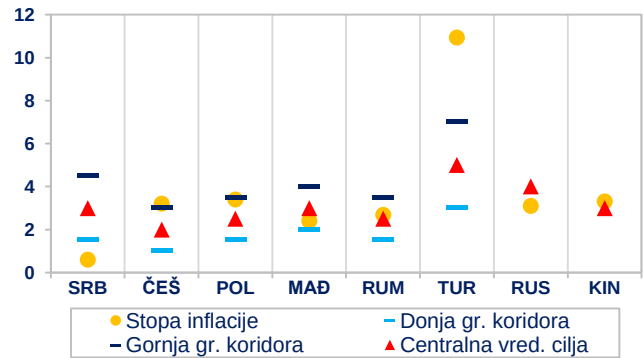
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)**	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj T2, %)*
Srbija (NBS)	1,50	-0,25	9. 4. 2020.	11. 6. 2020.	1,38
Češka (CNB)	0,25	-0,75	7. 5. 2020.	24. 6. 2020.	-
Poljska (NBP)	0,50	-0,50	8. 4. 2020.	3. 6. 2020.	0,50
Mađarska (MNB)	0,90	-0,15	24. 5. 2016.	26. 5. 2020.	-
Rumunija (NBR)	2,00	-0,50	20. 3. 2020.	n/a	-
Turska (CBRT)	8,25	-0,50	21. 5. 2020.	25. 6. 2020.	-
Rusija (CBR)	5,50	-0,50	24. 4. 2020.	19. 6. 2020.	5,00
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / * još uvek nisu realizovane sve ankete za T2.

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

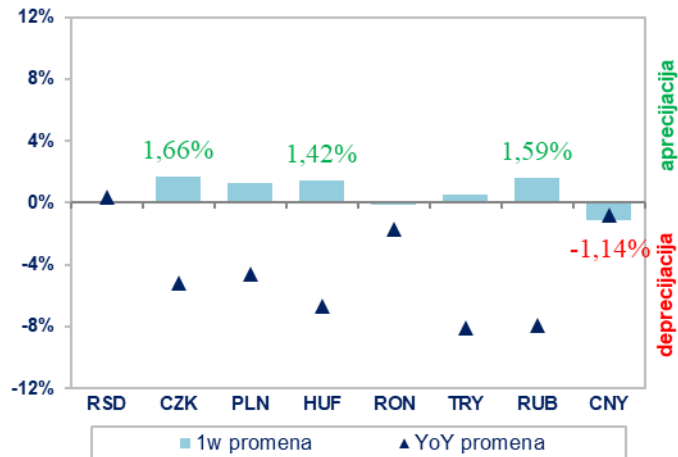
Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Turske je na sastanku Monetarnog odbora održanom 21. maja smanjila referentnu stopu (*1W Repo Rate*) za 50 b.p., na nivo od 8,25%. Na poslednjih devet uzastopnih sastanaka Monetarnog odbora, za manje od godinu dana, referentna stopa kumulativno je smanjena za 15,75 p.p. (sa 24,00% na 8,25%). Odluka je doneta u uslovima znatne deprecijacije domaće valute, koja je u prethodnom periodu dostigla najniži istorijski nivo prema dolaru (7,2681 lira po dolaru), nakon čega je zabeležen njen umereni oporavak. Centralna banka Turske je u prethodnom periodu preduzela set mera koje su imale za cilj sprečavanje dalje deprecijacije domaće valute, uključujući meru o privremenoj zabrani trgovanja devizama za nekoliko inostranih institucija, povećan obim deviznih intervencij i pokretanje pregovora o uspostavljanju deviznih svop linija sa centralnim bankama Japana i Velike Britanije, kao i pregovora o proširenju postojećih svop linija sa centralnim bankama Kine i Katara. Turska lira je nakon uvođenja pomenutih mera blago ojačala prema dolaru, dok je od početka godine ona ipak oslabila prema dolaru za oko 12,2%. Nakon smanjenja referentne stope, realna kamatna stopa u Turskoj dodatno je smanjena, na nivo od -2,7%, što je čini jednom od najnižih realnih stopa na svetu (stopa inflacije u Turskoj je u aprilu iznosila 10,94%).

Rumunija je 19. maja emitovala evroobveznice u evrima, ročnosti pet i deset godina u ukupnom iznosu od 3,3 mlrd evra (od čega je 1,3 mlrd evra prikupljeno prodajom petogodišnjih evroobveznica, dok su preostale 2,0 mlrd evra prikupljene po osnovu prodaje desetogodišnjih evroobveznica). Ostvarene stope prinosa su bile na nivou od 2,78% (5Y) i 3,63% (10Y), odnosno 305 i 375 b.p. iznad *Mid Swap* stope, respektivno. Finalne stope prinosa bile su za oko 50 b.p. ispod *Initial Price Thoughts (IPT)* stopa najavljenih kroz inicijalne smernice.

Centralna banka Kine je na sastanku Monetarnog odbora održanom 20. maja zadržala kamatnu stopu *1Y Loan Prime Rate (LPR)* na nivou od 3,85% (benčmark stopa za pozajmice banaka), nakon što je na sastanku Monetarnog odbora u aprilu ona smanjena za 20 b.p., čime je ova centralna banka napravila pauzu u procesu ublažavanja monetarne politike. Takođe, Vlada Kine je krajem izveštajnog perioda objavila da će napustiti višedecenijsku praksu ciljanja godišnje stope rasta BDP-a, kao i da će u narednom periodu fokus biti na održavanju zaposlenosti i investicija.

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS)

2.4 Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	3,126	-25,5	-163,8
Češka	0,800	0,4	-99,0
Poljska	1,422	12,6	-143,1
Mađarska	1,981	5,8	-118,3
Rumunija	4,529	11,9	-42,3
Turska	12,190	-68,0	-707,0
Rusija	5,470	-18,0	-242,0
Kina	2,578	-7,8	-73,6

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je zabeležila pad od 0,76%. Cena zlata se kretala u rasponu od 1.724,20 do 1.747,81 dolar po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Do polovine nedelje na rast cene zlata uticalo je obraćanje predsednika FED-a Pauela u Komitetu za bankarstvo gornjeg doma Kongresa SAD, gde je, pored ostalog, rečeno da bi moglo doći do pada cena različitih klasa aktive, da bi oporavak ekonomske aktivnosti u SAD i povratak na nivo pre epidemije mogao doći tek krajem 2021. godine, kao i to da je oporavak uslovljen eventualnim pronalaskom vakcine protiv virusa korona.

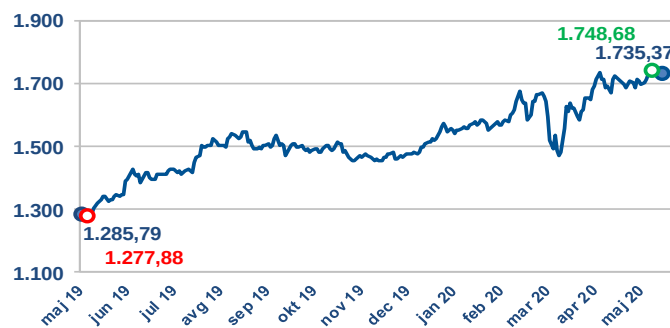
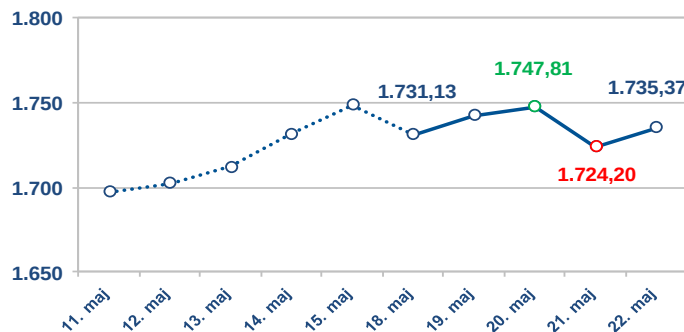
Cena zlata zabeležila pad od 0,76% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.735,37 dolara po unci

U četvrtak je cena zlata opala usled jačanja dolara, dok je krajem izveštajnog perioda cena porasla.

Generalno, u proteklom periodu rast cene i povećana tražnja za zlatom podstaknuti su brojnim faktorima: snažnim fiskalnim i monetarnim podsticajima, spekulacijama da bi kamatne stope u SAD mogle preći u negativnu teritoriju, straha da su cene akcija znatno precenjene i da bi ponovo moglo doći do njihove korekcije naniže (što uzrokuje kupovinu zlata radi diversifikacije), objave loših ekonomskih podataka na globalnom nivou, straha od nastavka širenja pandemije (iako su investitori ohrabreni postepenim otvaranjem vodećih ekonomija), kao i ponovnog povećanja tenzija između SAD i Kine.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent porasla je za 9,55%. Ona se kretala u rasponu od 33,40 dolara po barelu do 35,06 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Cena nafte je, uz određene oscilacije, tokom posmatranog izveštajnog perioda zabeležila rast. Na to su znatno uticali znaci o jačanju tražnje za sirovom naftom, prvenstveno iz Kine, koja povećava aktivnost rafinerija za preradu nafte koje su zbog pandemije bile zatvorene. Prema podacima Nacionalnog zavoda za statistiku, Kina je prošlog meseca preradila ukupno 53,85 mln tona sirove nafte. **OPEC+ i zemlje proizvođači nafte koje nisu članice ali su podržale sporazum o smanjenju obima proizvodnje zajedno rade na rebalansu tržišta nafte,** u uslovima postepenog rasta tražnje usled povećanja optimizma u pogledu ponovnog otvaranja ekonomija širom sveta i smanjene proizvodnje od strane glavnih proizvođača nafte.

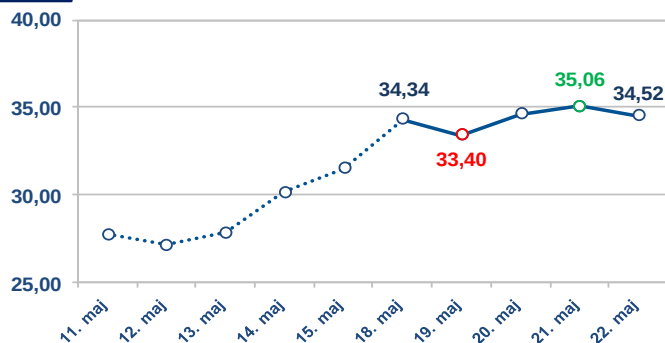
Cena nafte porasla za 9,55% i na kraju posmatranog perioda iznosila 34,52 dolara po barelu

Nakon tromesečne obustavljene proizvodnje, rafinerije u Indiji, trećoj najvećoj azijskoj ekonomiji, započele su preradu sirove nafte, pribavljene po diskontnim cenama od Saudijske Arabije, koja je, uprkos zalaganju za smanjenje proizvodnje, u aprilu pretekla Irak, koji je do tada bio vodeći dobavljač sirove nafte za Indiju.

Krajem nedelje cena nafte je opala usled pojačanih tenzija između SAD i Kine, uz povećanu zabrinutost oko tempa oporavka tražnje za naftom.

3.2

Cene nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.